

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 252

Warszawa, 5 grudnia 2007 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o państwowych instytucjach naukowych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Artura Górskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Andrzej Bętkowski; (-) Jacek Bogucki;
(-) Aleksander Chłopek; (-) Arkadiusz Czartoryski; (-) Edward Czesak;
(-) Mieczysław Golba; (-) Marian Tomasz Goliński; (-) Jerzy Gosiewski;
(-) Przemysław Gosiewski; (-) Wojciech Jasiński; (-) Mariusz Kamiński;
(-) Beata Kempa; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Zbigniew Kozak; (-) Leonard Krasulski;
(-) Elżbieta Kruk; (-) Jacek Kurski; (-) Marek Łatas;
(-) Marzena Machałek; (-) Krzysztof Maciejewski; (-) Jerzy Materna;
(-) Anna Paluch; (-) Adam Rogacki; (-) Edward Siarka; (-) Anna Sikora;
(-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Jacek Tomczak; (-) Waldemar Wrona;
(-) Sławomir Zawiślak; (-) Łukasz Zbonikowski.

U S T A W A
z dnia.....2008 r.
o państwowych instytutach naukowych

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Państwowy instytut naukowy, jest państwową osobą prawną, należącą do sektora finansów publicznych, utworzoną w celu prowadzenia badań naukowych, prac rozwojowych i innych działań na rzecz realizacji polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa.

2. Określenia „Państwowy Instytut Naukowy” używa w nazwie wyłącznie państwowy instytut naukowy utworzony na podstawie ustawy.

Art. 2. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw nauki, zwanego dalej „Ministrem”, w drodze rozporządzenia, tworzy państwowy instytut naukowy, jeżeli zaistnieje potrzeba realizacji badań naukowych i prac rozwojowych oraz zadań służących rozwojowi wiedzy, techniki i innowacyjności w dziedzinie o strategicznym znaczeniu dla gospodarki, środowiska, ochrony zdrowia lub innych obszarów życia społecznego, określając:

- 1) nazwę i siedzibę;
- 2) szczegółowe zadania;
- 3) organizację i tryb działania organów państwowego instytutu naukowego.

2. Państwowy instytut naukowy uzyskuje osobowość prawną w dniu wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1.

3. Rada Ministrów wyposaża państwowy instytut naukowy w mienie niezbędne do realizacji jego zadań.

4. Państwowy instytut naukowy może być utworzony poprzez przekształcenie jednostek badawczo-rozwojowych, instytutów Polskiej Akademii Nauk i jednostek organizacyjnych uczelni publicznych, zwanych dalej „jednostkami naukowymi”.

5. Jednostki naukowe posiadające osobowość prawną, przekształcone w państwowy instytut naukowy, tracą osobowość prawną w dniu wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1.

6. Przydzielone państwowemu instytutowi naukowemu składniki mienia stają się jego własnością.

7. Prawa i zobowiązania jednostek naukowych przekształconych w państwowy instytut naukowy przechodzą na państwowy instytut naukowy.

8. Pracownicy jednostki naukowej przekształconej w państwowy instytut naukowy oraz pracownicy uczelni publicznej świadczący pracę w przekształcanej jednostce organizacyjnej stają się pracownikami tego instytutu. Do pracowników tych stosuje się art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾).

9. Minister właściwy do spraw nauki, w drodze zarządzenia, nadaje statut państwowemu instytutowi naukowemu.

10. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, dokonuje likwidacji państwowego instytutu naukowego, na wniosek ministra właściwego do spraw nauki, jeżeli ustała potrzeba realizacji wyznaczonych dla niego zadań lub gdy państwowy instytut naukowy nie wykonuje tych zadań należycie, wskazując sposób i tryb rozporządzenia jego mieniem.

Art. 3. 1. Minister prowadzi rejestr państwowych instytutów naukowych, zwany dalej „rejestrem”.

2. Rejestr jest jawny. Każdy ma prawo wglądu do danych zawartych w rejestrze.

3. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru, uwzględniając dane, jakie musi zawierać, tryb dokonywania wpisów i zmian w rejestrze oraz tryb udostępniania danych zawartych w rejestrze, biorąc pod uwagę jawność i przejrzystość postępowania.

Art. 4. 1. Państwowy instytut naukowy realizuje zadania, o których mowa w art. 2 ust. 1, w szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych;
- 2) realizację strategicznych programów badawczych;
- 3) realizację programów wieloletnich, ustanawianych na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.²⁾);
- 4) realizację projektów, o których mowa w przepisach dotyczących zasad prowadzenia polityki rozwoju;
- 5) udział w realizacji międzynarodowych programów i projektów badawczych;
- 6) realizację programów i innych zadań badawczych zleconych przez Ministra;
- 7) podejmowanie działań na rzecz komercjalizacji wyników prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych oraz ich transferu do gospodarki.

2. Do zadań państwowego instytutu naukowego należy również wspieranie rozwoju kadry naukowej oraz budowa, utrzymanie i unowocześnianie własnej infrastruktury badawczej.

3. W celu prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych państwowy instytut naukowy może zawierać umowy z podmiotami gospodarczymi.

4. Państwowy instytut naukowy może wykonywać działalność gospodarczą w celu komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095).

5. Państwowy instytut naukowy może w celu komercjalizacji wyników badań naukowych oraz prowadzenia działań z zakresu transferu technologii i promocji nauki, za zgodą Ministra, tworzyć spółki kapitałowe, obejmować lub nabywać, posiadać oraz zbywać udziały lub akcje takich spółek.

Art. 5. 1. W przypadku dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w wyniku prac lub zadań realizowanych przez państwowy instytut naukowy, prawo do uzyskania patentu na wynalazek albo prawa ochronnego na wzór użytkowy oraz prawa do rejestracji wzoru przemysłowego przysługuje państwowemu instytutowi naukowemu, o ile umowa na ich wykonanie nie stanowi inaczej.

2. Państwowy instytut naukowy może upowszechnić wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych nieodpłatnie, jeżeli przemawia za tym interes publiczny i umowa na ich wykonanie nie stanowi inaczej.

Rozdział 2

Organy państwowego instytutu naukowego

Art. 6. Organami państwowego instytutu naukowego są:

- 1) dyrektor;
- 2) rada naukowa;
- 3) rada nadzorcza.

Art. 7. 1. Dyrektor kieruje działalnością państwowego instytutu naukowego oraz reprezentuje go na zewnątrz.

2. Dyrektor odpowiada za gospodarkę finansową oraz wyniki działalności państwowego instytutu naukowego.

3. Do zadań dyrektora należy w szczególności:

- 1) ustalanie planów działalności państwowego instytutu naukowego;
- 2) podejmowanie decyzji w sprawach związanych z realizacją zadań państwowego instytutu naukowego, w tym z organizowaniem badań naukowych i prac rozwojowych;
- 3) zarządzanie mieniem państwowego instytutu naukowego;
- 4) realizowanie polityki kadrowej.

Art. 8. 1. Dyrektor jest powoływany na okres 5 lat przez Ministra spośród dwóch kandydatów wyłonionych w drodze konkursu przez radę nadzorczą państwowego instytutu naukowego.

2. W przypadku niewyłonienia kandydatów na dyrektora lub nierozstrzygnięcia konkursu rozpisuje się nowy konkurs.

3. Kandydatem na dyrektora państwowego instytutu naukowego może być osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe oraz co najmniej 5 letnie doświadczenie w zarządzaniu badaniami naukowymi, w kraju lub za granicą;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) cieszy się nieposzlakowaną opinią;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o których mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 79, poz. 551).

4. Dyrektorem państwowego instytutu naukowego może być osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego.

5. Ta sama osoba może pełnić funkcję dyrektora najwyżej przez dwie kolejne kadencje.

6. Zastępcę dyrektora powołuje i odwołuje rada nadzorcza państwowego instytutu naukowego na wniosek dyrektora. Przepis ust. 3 stosuje się do kandydata na zastępcę dyrektora państwowego instytutu naukowego.

7. Pierwszego dyrektora państwowego instytutu naukowego powołuje Minister na rok, bez zachowania trybu określonego w ust. 1.

8. Dyrektor i zastępca dyrektora składają Ministrowi corocznie, w terminie do dnia 15 maja, oświadczenia majątkowe.

9. Do dokonywania analizy danych zawartych w oświadczeniu uprawniona jest, wskazana przez Ministra, komórka organizacyjna urzędu obsługującego Ministra.

10. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do oświadczeń majątkowych stosuje się odpowiednio przepisy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

11. Wynagrodzenie i pozostałe warunki zatrudnienia dyrektora i jego zastępcy określa Minister, po zasięgnięciu opinii rady nadzorczej, biorąc pod uwagę w szczególności przedmiot i zakres zadań realizowanych przez państwowy instytut naukowy oraz ocenę ich pracy.

Art. 9. Do powołania dyrektora państwowego instytutu naukowego i jego zastępcy nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych (Dz. U. Nr 170, poz. 1217, z późn. zm.³⁾).

Art. 10. Minister może odwołać dyrektora na wniosek rady nadzorczej ub w przypadku:

- 1) złożenia przez niego rezygnacji;
- 2) utraty zdolności do pełnienia powierzonych obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 3) niewypełniania lub nienależytego wypełniania przez niego obowiązków;
- 4) zaprzestania spełniania jednego z wymagań, o których mowa w art. 8 ust. 3 pkt 2-4.

Art. 11. 1. Rada naukowa jest organem doradczym dyrektora w sprawach dotyczących działalności badawczej i rozwojowej państwowego instytutu naukowego.

2. Członków rady naukowej, w liczbie nie większej niż 11 osób, w tym co najmniej 2 osoby reprezentujące zagraniczne środowisko naukowe, powołuje i odwołuje Minister spośród kandydatów wskazanych przez dyrektora państwowego instytutu naukowego, posiadających znaczący dorobek naukowy w określonej dziedzinie lub dziedzinach nauki.

3. Członkiem rady naukowej nie może być osoba zatrudniona w państwowym instytucie naukowym lub realizująca inne zadania na rzecz tego instytutu.

4. Pierwszą radę naukową powołuje Minister nie później niż przed upływem 6 miesięcy od utworzenia państwowego instytutu naukowego.

5. Kadencja rady naukowej trwa 4 lata.

6. Pracami rady naukowej kieruje przewodniczący wybierany przez tę radę spośród jej członków.

7. Tryb działalności rady naukowej oraz wyboru przewodniczącego określa regulamin ustanowiony przez radę.

8. Minister może odwołać członka rady naukowej w trakcie trwania kadencji:

- 1) na jego wniosek;
- 2) w razie utraty zdolności do pełnienia powierzonych obowiązków;
- 3) w przypadku niewypełniania lub nienależytego wypełniania przez niego obowiązków określonych w regulaminie, o którym mowa w ust. 7.

Art. 12. 1. Do zadań rady naukowej państwowego instytutu naukowego należy:

- 1) opiniowanie planów działalności państwowego instytutu naukowego;
- 2) opiniowanie przedstawionych przez dyrektora programów badań naukowych i prac rozwojowych;

- 3) ocena realizacji programów, o których mowa w pkt 2;
- 4) przedstawianie dyrektorowi propozycji dotyczących działalności instytutu;
- 5) opiniowanie sprawozdania dyrektora z wykonania zadań.

2. Rada naukowa, w celu wykonania swoich zadań, ma prawo wglądu do odpowiednich dokumentów państwowego instytutu naukowego. Dyrektor jest obowiązany udzielić radzie wyjaśnień i informacji niezbędnych do realizacji jej zadań.

3. Członkowie rady naukowej są obowiązani do nieujawniania uzyskanych informacji, stanowiących tajemnicę państwowego instytutu naukowego w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Art. 13. 1. Rada nadzorcza jest organem sprawującym kontrolę nad działalnością państwowego instytutu naukowego i dyrektora w zakresie:

- 1) zarządzania mieniem instytutu;
- 2) bieżącej gospodarki finansowej;
- 3) realizacji zadań dotyczących użytkowania i rozbudowy infrastruktury badawczej oraz innych składników majątku.

2. Rada nadzorcza w celu wykonywania uprawnień, o których mowa w ust. 1, ma prawo do wglądu do dokumentów państwowego instytutu naukowego i może żądać niezbędnych informacji od dyrektora.

3. Członkowie rady nadzorczej są obowiązani do nieujawniania uzyskanych informacji, stanowiących tajemnicę państwowego instytutu naukowego w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

4. Rada nadzorcza opiniuje i przedstawia Ministrowi plany finansowe, roczne sprawozdania finansowe państwowego instytutu naukowego oraz sprawozdania z realizacji zadań, o których mowa w ust. 1.

5. Członków rady nadzorczej, w liczbie nie większej niż 7 osób, powołuje Minister na okres 4 lat spośród osób posiadających znaczące doświadczenie w zarządzaniu badaniami naukowymi lub przedsięwzięciami gospodarczymi.

6. Pierwszą radę nadzorczą powołuje Minister nie później niż przed upływem 6 miesięcy od dnia utworzenia państwowego instytutu naukowego.

7. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zadania, uprawnienia i organizację pracy rady nadzorczej, biorąc pod uwagę prawidłowe sprawowanie kontroli nad działalnością państwowego instytutu naukowego i dyrektora.

Rozdział 3

Gospodarka finansowa państwowego instytutu naukowego

Art. 14. 1. Państwowy instytut naukowy prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

2. Państwowy instytut naukowy pokrywa koszty swojej działalności z uzyskiwanych przychodów, w tym:

- 1) z dotacji na prowadzenie działalności statutowej i innych środków przyznawanych przez Ministra na zasadach dotyczących finansowania nauki;
- 2) ze środków uzyskiwanych, na podstawie odrębnych przepisów, na realizację krajowych i międzynarodowych programów oraz innych zadań badawczych;
- 3) z działalności badawczo-rozwojowej zlecanej przez inne podmioty;
- 4) z komercjalizacji wyników prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych;
- 5) spadków i darowizn.

Art. 15. 1. Państwowy instytut naukowy tworzy następujące fundusze:

- 1) fundusz statutowy;
- 2) fundusze określone w odrębnych ustawach.

2. Fundusz statutowy państwowego instytutu naukowego odzwierciedla równowartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników mienia, stanowiących jego wyposażenie na dzień rozpoczęcia działalności przez ten instytut.

3. Fundusz statutowy ulega zwiększeniu o wartość zysku netto.

4. Fundusz statutowy ulega zmniejszeniu o wartość pokrycia straty netto.

5. Niewykorzystane środki funduszy, o których mowa w ust. 1, przechodzą na rok następny.

Art. 16. 1. Podstawą gospodarki finansowej państwowego instytutu naukowego jest roczny plan finansowy, ustalany przez dyrektora na okres roku obrotowego.

2. Projekt planu finansowego na następny rok obrotowy opracowuje dyrektor.

3. Plan finansowy zatwierdza Minister na wniosek dyrektora zaopiniowany przez radę nadzorczą.

4. Państwowy instytut naukowy prowadzi księgi rachunkowe oraz sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z przepisami o rachunkowości.

5. Minister zatwierdza sprawozdanie finansowe.

6. Minister właściwy do spraw nauki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady prowadzenia

gospodarki finansowej państwowego instytutu naukowego, z uwzględnieniem zasad sporządzania planu rzeczowo-finansowego oraz zasad rozliczania kosztów.

Rozdział 4 Nadzór nad działalnością państwowego instytutu naukowego

Art. 17. 1. Minister sprawuje nadzór nad działalnością państwowego instytutu naukowego oraz pracą dyrektora z punktu widzenia legalności, gospodarności i rzetelności.

2. W ramach nadzoru Minister w szczególności:

- 1) uchyla sprzeczne z prawem decyzje dyrektora;
- 2) zatwierdza plany finansowe państwowego instytutu naukowego;
- 3) zatwierdza roczne sprawozdania finansowe oraz roczne sprawozdania dyrektora z działalności państwowego instytutu naukowego;
- 4) rozpatruje opinie rady naukowej i rady nadzorczej o działalności państwowego instytutu naukowego.

3. W przypadku stwierdzenia naruszenia prawa lub niegospodarności w działalności państwowego instytutu naukowego Minister może odwołać dyrektora lub skrócić kadencję rady naukowej lub rady nadzorczej tego instytutu.

Rozdział 5 Pracownicy państwowego instytutu naukowego

Art. 18. 1. Państwowy instytut naukowy może zatrudniać:

- 1) pracowników naukowych;
- 2) pracowników badawczo-technicznych i inżynierjnotechnicznych;
- 3) pracowników bibliotecznych, dokumentacji i informacji naukowej;
- 4) pracowników administracyjno-ekonomicznych;
- 5) pracowników na stanowiskach robotniczych i obsługi.

2. Stosunek pracy z pracownikiem naukowym nawiązuje się na podstawie mianowania lub umowy o pracę. Na podstawie mianowania zatrudnia się pracownika naukowego wyłącznie w pełnym wymiarze czasu pracy.

3. Pracownicy, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, są obowiązani o uzyskania zgody dyrektora na podjęcie dodatkowego zatrudnienia lub działalności gospodarczej.

4. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje dla określonych stanowisk w ramach grup, o których mowa w ust. 1, oraz wynikające z nich szczegółowe zasady wynagradzania pracowników, biorąc pod uwagę zakres ich zadań.

Art. 19. 1. Pracownicy naukowcy podlegają okresowej ocenie obejmującej wyniki ich pracy, w szczególności dorobek naukowy.

2. Oceny dokonuje się w sposób wskazany w statucie państwowego instytutu naukowego, nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek dyrektora. Szczegółowe kryteria dokonywania oceny określa statut państwowego instytutu naukowego.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 20. W ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa może być przekształcona w państwowy instytut naukowy na zasadach określonych w ustawie z dnia o państwowych instytutach naukowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...). Przekształcenie odbywa się z zachowaniem trybu określonego w art. 7 ust. 1 i 2.

2. Wykreślenie jednostki badawczo-rozwojowej z Krajowego Rejestru Sądowego następuje na wniosek państwowego instytutu naukowego powstałego w wyniku przekształcenia jednostki. Wniosek powinien zostać złożony w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przekształcenia.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 25 kwietnia 1997 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 75, poz. 469, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. Likwidacja instytutu może polegać na:

- 1) przekształceniu instytutu w placówkę naukową Akademii niemającą osobowości prawnej;
- 2) przekształceniu instytutu w państwowy instytut naukowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia o państwowych instytutach naukowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);
- 3) przejęciu przez inny instytut lub instytuty Akademii, za zgodą dyrektora instytutu przejmującego;
- 4) całkowitym zakończeniu działalności instytutu.”;

2) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art.42. 1. W przypadkach określonych w art. 41 pkt 1 i 4 na Akademię przechodzą wszystkie prawa i zobowiązania likwidowanego instytutu.

2. W przypadku określonym w art. 41 pkt 2 prawa i zobowiązania likwidowanego instytutu przejmuje państwowy instytut naukowy utworzony w wyniku przekształcenia.

3. W przypadku określonym w art. 42 pkt 3 prawa zobowiązania likwidowanego instytutu przejmuje instytut lub instytuty przejmujące, w zakresie określonym w uchwale o jego likwidacji.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w pkt 9 dodaje się lit. h w brzmieniu:

„h) państwowe instytuty naukowe;”;

2) w art. 3 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) jednostkom naukowym określonym w art. 2 pkt 9:

- a) na prowadzenie działalności statutowej, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 i 3,
- b) na inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych;”.

Art. 23. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.⁷⁾) w art. 62 ust. 2 w pkt 4 dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) wyrażanie zgody na przekształcenie jednostki organizacyjnej uczelni, polegające na włączeniu do państwowego instytutu naukowego oraz wskazanie praw i zobowiązań uczelni, które przejdą na państwowy instytut naukowy.”.

Art. 24. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 dodaje się pkt 55 w brzmieniu:

"55) dyrektor państwowego instytutu naukowego.";

2) w art. 8 pkt 51 otrzymuje brzmienie:

"51) pkt 54 i 55 – minister właściwy do spraw nauki."

Art. 25. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239 i Nr 181, poz. 1288.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 96, Nr

50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 123, poz. 847 i Nr 176, poz. 1242.

4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1683 i Nr 240, poz. 2052, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390, z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 i Nr 179, poz. 1484, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 134, poz. 934.

5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 141, poz. 943, z 1999 r. Nr 49, poz. 484, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 71 i Nr 164, poz. 1365.

6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 85, poz. 727 i Nr 179, poz. 1484 oraz z 2007 r. Nr 115, poz. 795.

7) Zmiany tekstu wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 542, Nr 120, poz. 818, Nr 176, poz. 1238 i 1240 i Nr 180, poz. 1280.

8) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 561, Nr 85, poz. 571, Nr 115, poz. 789 i Nr 165 poz. 1171.

UZASADNIENIE

Projekt niniejszy jest elementem rozpoczętej w 2006 roku kompleksowej reformy sektora nauki. Przyjęty w nim model państwowego instytutu naukowego zakłada realizację przez te instytucje zadań należących do szczególnie istotnych obszarów polityki naukowej państwa.

Cechą charakteryzującą obecny stan polskiego sektora naukowego jest nadmierne rozproszenie instytucjonalne i tematyczne. Jednostki naukowe mają swobodę kreowania kierunków badawczych, co prowadzi do rozdrobnienia potencjału naukowego oraz środków publicznych na prace niejednokrotnie o zbliżonej tematyce badawczej. Niski jest również poziom integracji badań naukowych w priorytetowych obszarach badawczych. O słabej integracji polskiej nauki świadczy również fakt, że - w ramach projektów badawczych Unii Europejskiej – polscy naukowcy uczestniczą w dużej liczbie małych projektów, natomiast rozwinięte kraje skupiają się na mniejszej liczbie dużych projektów. Konsekwencją tego jest m.in. niski poziom dofinansowania z budżetu UE projektów realizowanych z udziałem polskich jednostek.

Konieczne jest również zapewnienie ministrowi właściwemu do spraw nauki odpowiednich narzędzi wpływu na koncentrację wysiłku jednostek badawczo rozwojowych na obszarach uznawanych w danym czasie za szczególnie istotne dla rozwoju społecznego i gospodarczego kraju. Aktualnie minister sprawuje bezpośredni nadzór zaledwie nad 3 spośród 185 jednostek badawczo-rozwojowych, przy czym posiada ograniczone możliwości oddziaływania na kierunki działalności jednostek mu nie podporządkowanych.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, konieczne jest stworzenie instrumentu prawnego, za pomocą którego będzie można wpływać na koncentrację polskiego potencjału badawczego nie tylko za pomocą środków pośrednich, tj. zasad i wielkości finansowania przedsięwzięć badawczo rozwojowych, ale również za pomocą środków bezpośrednich, tj. oddziaływania na strukturę instytucji prowadzących prace badawcze i rozwojowe (tworzenie nowych instytucji, w tym poprzez łączenie instytucji dotychczas istniejących w różnych tzw. pionach nauki).

Instrumentem prawnym służącym konsolidacji sektora badawczego będzie proponowana ustawa o państwowych instytutach naukowych (PIN). Po jej wejściu w życie Rada Ministrów, z inicjatywy ministra właściwego do spraw nauki, będzie mogła tworzyć PIN-y jako jednostki o znaczącym potencjale kadrowym i aparaturowym, zdolne prowadzić interdyscyplinarne badania naukowe na światowym poziomie. Działalność takich instytutów powinna zwiększyć efektywność i tempo wykorzystywania przez Polskę funduszy UE przeznaczonych na badania naukowe i prace rozwojowe, z pożytkiem dla rozwoju społeczno – gospodarczego kraju. Skupienie dużego potencjału badawczego w poszczególnych państwowych instytutach naukowych będzie również bezpośrednio

oddziaływać na zwiększenie międzynarodowej konkurencyjności polskiej nauki, co jest strategicznym celem polskiej polityki naukowej.

PIN będzie kierowany przez dyrektora powoływanego przez ministra właściwego do spraw nauki spośród dwóch kandydatów wyłonionych w drodze konkursu. W zakresie działalności badawczej organem doradczym dyrektora będzie rada naukowa, natomiast bieżący nadzór nad działalnością instytutu i dyrektora sprawować będzie rada nadzorcza. Ogólny nadzór nad PIN realizować będzie minister właściwy do spraw nauki. PIN będzie samodzielnie gospodarował przychodami, w tym środkami finansowymi przekazanymi z budżetu państwa na naukę.

Rozwiązania powyższe pozwolą na możliwie dużą samodzielność dyrektora PIN z zachowaniem efektywnego nadzoru ze strony organów wewnętrznych PIN i ministra.

Projektowana regulacja nie spowoduje zwiększenia kosztów Budżetu Państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego, gdyż państwowe instytuty badawcze będą tworzone poprzez konsolidację istniejącego potencjału naukowego, a koszty związane z ich tworzeniem będą pokrywane przede wszystkim ze środków jednostek naukowych, o których mowa w art. 2 ust. 3 projektu ustawy, a także w części ze środków budżetu państwa na naukę na podstawie przepisów ustawy o zasadach finansowania nauki.

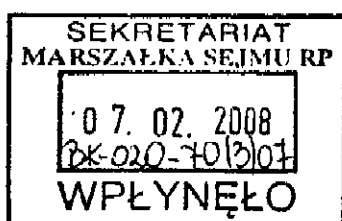
Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej

Klub Parlamentarny „Prawo i Sprawiedliwość”

Warszawa, dnia 6 lutego 2008 roku

Artur Górski
Posel na Sejm
Rzeczpospolitej Polskiej

Szanowny Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Jako reprezentant wnioskodawców poselskiego projektu ustawy o państwowych instytucjach naukowych, w odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia 9 stycznia 2008 r., pragnę poinformować Pana Marszałka, iż z treści przedstawionego przeze mnie uzasadnienia - „Projektowana regulacja nie spowoduje zwiększenia kosztów Budżetu Państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego, gdyż państwowe instytucje badawcze będą tworzone poprzez konsolidacje istniejącego potencjału naukowego, a koszty związane z ich tworzeniem będą pokrywane przede wszystkim ze środków jednostek naukowych, o których mowa w art. 2 ust. 3 projektu ustawy, a także w części ze środków budżetu państwa na naukę na podstawie przepisów ustawy o zasadach finansowania nauki” – wynika jednoznacznie, że przedmiotowa regulacja nie spowoduje zwiększenia kosztów budżetów jednostek samorządu terytorialnego ani budżetu Państwa.

z wyrazami szacunku

Artur Górski

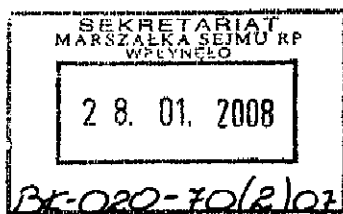
Posel na Sejm RP

**MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO**

DSN/184/TM/08

Warszawa, 25 stycznia 2008 r.

**Szanowny Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

W związku ze złożeniem projektu ustawy o państwowych instytutach naukowych przez grupę posłów na Sejm RP Klubu Parlamentarnego „Prawo i Sprawiedliwość” przy piśmie z dnia 5 grudnia 2007 r. oraz prośbą Pana Marszałka o wyrażenie opinii o tym projekcie, uprzejmie informuję, że ww. projekt ustawy jest tożsamy z projektem przygotowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w II połowie 2007 r., a następnie wycofanym z dalszych prac legislacyjnych w grudniu 2007 r.

Założeniem projektu ustawy było tworzenie państwowych instytutów naukowych głównie poprzez przekształcenie jednostek naukowych dotychczas istniejących w różnych tzw. pionach nauki (przede wszystkim jednostek badawczo-rozwojowych, ale także placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk i jednostek organizacyjnych uczelni publicznych), realizujących badania naukowe lub prace rozwojowe w obszarach tematycznych o podstawowym znaczeniu dla rozwoju państwa. Prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w takich obszarach wymaga długoletniego planowania i znaczącej koncentracji potencjału naukowo-badawczego, a także wysokich nakładów na stworzenie trwałej infrastruktury badawczej.

Zatem sama idea konsolidacji jednostek naukowych wokół danej dziedziny naukowej lub obszaru tematycznego, istotnych dla funkcjonowania państwa, wydaje się słuszna.

Jednak konieczna jest gruntowna analiza rozwiązań prawnych zaproponowanych w ww. projekcie ustawy pod kątem długofalowej koncepcji rozwoju nauki, która zostanie

zawarta w dokumencie rządowym pn. *Strategia rozwoju nauki w Polsce do 2015 r.* Projekt tego dokumentu jest przygotowywany obecnie przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Strategia rozwoju nauki w Polsce do 2015 r. - jako dokument o charakterze ramowym - wskazywać będzie główne cele oraz kierunki rozwoju nauki do roku 2015. Przedstawione zostaną w nim także instrumenty realizacji polityki naukowej, które będą odpowiadać zmianom zachodzącym w otoczeniu prawnym, ekonomicznym i organizacyjnym nauki.

Zgodnie z planem pracy Rady Ministrów *Strategia* zostanie przyjęta do czerwca 2008 r.

Z wyrazami szacunku

prof. Barbara Kudrycka

Do wiadomości:

Pan Sławomir Nowak
Szef Gabinetu Politycznego
Prezesa Rady Ministrów

Warszawa, 1 lutego 2008 r.

GP-wys. 31/2008.

**Pan
Lech CZAPLA**

**Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przekazaniem (pismo nr PS-7/08 z dnia 9.01.2008 r.) poselskim projektem ustawy o państwowych instytutach naukowych uprzejmie informuję, że nie mogę pozytywnie zaopiniować projektu ustawy ze względu na liczne, poważne wątpliwości, którym dałem wyraz we wcześniejszej opinii do wersji projektu przekazanej w uzgodnieniach międzyresortowych w ubiegłym roku i które przedstawiam poniżej. Wnoszę o odrzucenie projektu w całości.

Uważam, że minister właściwy do spraw nauki dysponuje aktualnie wieloma odpowiednimi narzędziami wpływu na koncentrację wysiłku badawczego polskich jednostek naukowych.

Nowelizacja z 2007 roku ustawy o zasadach finansowania nauki wprowadziła instrumenty takie, jak: Krajowy Program Badań i Rozwoju, programy strategiczne, projekty własne podejmowane z inicjatywy ministra, wprowadzenie konsorcjów naukowo-przemysłowych jako jednostek wnioskujących o środki. Instrumenty te umożliwiają aktywną politykę naukową ministra i zapewniają możliwość koncentracji tematycznej, poprzez m.in. zwiększenie finansowania, czy wręcz jego wyodrębnienie na obszary istotne dla życia gospodarczego i społecznego Polski.

Nie zawsze utworzenie dużych jednostek może zwiększyć efektywność i tempo wykorzystania funduszy UE przeznaczonych na badania. W założeniach do 7 PR, Funduszy Spójności i funduszy strukturalnych, jako wnioskodawcy dobrze widziane są konsorcja, które ze względu na różną specjalizację poszczególnych uczestników konsorcjum mogą efektywniej rozwiązać zadany problem.

Uważam, że tworzenie podstaw prawnych, organizacyjnych i finansowych dla silnych związków zadaniowych (np. sieci naukowe czy konsorcja naukowo-przemysłowe) stanowić może efektywny instrument realizacji polityki naukowej.

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz. 00-901 Warszawa, Pałac Kultury i Nauki

Data wpływu 04.02. 2008 Tel. (0 22) 620 33 53 - 58 64 23 Fax (0 22) 620 19 10

Utworzenie NCBR, a w kolejnych zamierzeniach Agencji Badan Poznawczych jako organów wykonawczych w stosunku do ministra nauki jest też daleko posuniętym rozwiązaniem skutecznego i efektywnego zabezpieczenia racjonalności realizacji tej polityki.

Należy zauważyć, że swoboda kreowania kierunków badawczych prowadząca niekiedy do rozdrobnienia potencjału naukowego i środków publicznych, często okazuje się bardzo korzystna dla rozwoju nauki oraz jest czynnikiem gwarantującym swobodę badań naukowych.

W zakresie wątpliwości i uwag szczegółowych pragnę podnieść następujące kwestie, które również obok podniesionych wyżej, uniemożliwiają pozytywne zaopiniowanie projektu:

- 1) brak kryteriów i trybu postępowania ministra właściwego ds nauki przy wnioskowaniu do Rady Ministrów o utworzeniu PIN-u; jest istotne aby dotychczasowy organ nadzorujący mógł wypowiadać się w tych sprawach; brak zdefiniowanej potrzeby koncentracji tematycznej i potencjału naukowego; jakie skutki finansowe będą w następstwie utworzenia PIN-u i z jakich źródeł będą finansowane;
- 2) projekt nie określa sposobu przyznawania i sposobu określania wielkości środków, które jak należy rozumieć, będą przekazywane przez ministra nauki na działalność PIN-u. Nie precyzuje także kategorii niezbędnego wyposażenia w mienie i środki finansowe;
- 3) przepisy projektu ustawy nie zawierają żadnych regulacji dotyczących pracowników PIN-u (zasad zatrudniania, awansu naukowego, praw i obowiązków, zasad wynagradzania);
- 4) nie są objęte regulacją sprawy przekazania praw i obowiązków oraz należności i zobowiązań instytutów, które miałyby tworzyć PIN. Nie do przyjęcia jest, co do zasady, przekazanie na własność PIN-u majątku, którego właścicielem są odrębne osoby prawne; w projekcie ustawy nie przewidziano także trybu likwidacji PIN-u, w tym zastosowania przepisów prawa upadłościowego;
- 5) celem działania każdego podmiotu zajmującego się działalnością naukową jest rozwój naukowy kadr. Projekt pomija tę kwestię. Pomija także zasadniczą sprawę uprawnień do nadawania stopni i tytułów naukowych;
- 6) w projekcie brak jest odniesienia do kwestii, kto formułuje statut PIN-u oraz kto będzie decyduje o jego zmianach;

- 7) utworzenie w trybie mianowania organów PIN-u – Rady Naukowej i Rady Nadzorczej z punktu widzenia braku w ich kompetencjach funkcji stanowiących, a zastrzeżeniu wyłącznie opiniodawczych i kontrolnych powodować może oparcie się wyłącznie na jednej osobie dyrektora PIN-u. Z różnych względów jedna osoba nie może i nie musi znać się na wszystkim. Dyrektor powinien być nadzorowany nie tylko z punktu widzenia gospodarki finansowej, ale przede wszystkim merytorycznie. Co do zasady wprowadzone powinny być szczegółowe wymagania posiadania kwalifikacji niezbędnych dla kierowania podmiotem naukowym;
- 8) Ocena Skutków Regulacji m.in. nie zawiera uzasadnień w obszarach:
- jaki wpływ projekt ustawy ma na dotychczasowy stan prawno-organizacyjno-finansowy sektora nauki,
 - jakie skutki finansowe i materialne niesie za sobą (po uzupełnieniu, czego będą dotyczyły przekształcenia i utworzenie PIN) projekt i z jakich źródeł będą finansowane przekształcenia;
 - jakie wymierne efekty zostaną osiągnięte z punktu widzenia efektywnego wykorzystania środków krajowych i zagranicznych poprzez utworzenie PIN-u;

Zespół pracy naukowo

Michał Kleiber

Do wiadomości:

Pani Profesor

Barbara KUDRYCKA

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

RG JBR

RADA GŁÓWNA JEDNOSTEK BADAWCZO - ROZWOJOWYCH

ul. Jagiellońska 80, 03-301 Warszawa

www.rgjbr.pl

REGON: 271915927

RG / 33 / 2008

Warszawa, dnia 6 lutego 2008 r.

Kancelaria Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Dziękując za otrzymany dn. 31 stycznia br. tekst projektu ustawy o państwowych instytutach naukowych, Rada Główna Jednostek Badawczo-Rozwojowych informuje, że wyraziła – we wrześniu 2007 r. - stanowisko sprzeciwu w stosunku do projektu powołania przez ówczesny rząd państwowych instytutów naukowych (PIN). Opinia skierowana do wiceministra nauki, prof. K. Kurzydłowskiego, została opublikowana na stronie internetowej. Z argumentacją przeciwko PIN-om zgadzała się większość środowisk naukowych oraz resortów nadzorujących jednostki badawczo-rozwojowe.

Pomysł na PIN to działanie czysto administracyjne, mające na celu tworzenie dużych organizacji przez łączenie działających od wielu lat, dobrych jednostek badawczych w jedną, silnie scentralizowaną strukturę, poddaną nadzorowi ze strony ministra, szkodzące:

1. budżetowi kraju,
2. efektywności gospodarczej,
3. funkcjonowaniu służb publicznych,
4. innowacyjności,
5. konkurencyjności polskich wdrożeń,
6. rozwojowi kadry naukowej.

Jednostki badawczo-rozwojowe, jako jedyny pion nauki, przeszły i nadal przechodzą głęboką restrukturyzację i reorganizację. Skonsolidowane instytuty badawczo-rozwojowe będą ośrodkami o większym potencjale ludzkim i laboratoryjnym. Działania te powinny doprowadzić do wzmocnienia potencjału badawczego instytutów resortowych oraz wzrostu ich konkurencyjności w Unii Europejskiej.

Prowadzenie dużych projektów badawczych wymaga dużego potencjału naukowego. Do realizacji dużych zadań **nie powinny** jednak być tworzone w Polsce wielkie kilkutyśięczne ośrodki finansowane z budżetu, tzw. Państwowe Instytuty Naukowe, ponieważ ich utrzymanie będzie bardzo kosztowne.

Lepszym i tańszym dla budżetu państwa rozwiązaniem jest tworzenie konsorcjów i innych związków naukowo-przemysłowych do realizacji zdefiniowanych ważnych zadań badawczych i wdrożeniowych. Stwarza to warunki do odpowiedniego wykorzystania całego potencjału jednostek badawczo-rozwojowych i innych jednostek naukowych, które mogą aktywnie uczestniczyć w procesie rozwoju innowacyjnej gospodarki.

Najpierw pomysły, a potem struktury do ich realizacji, a nie odwrotnie.

Z żalem zauważamy, że zły projekt trafia do programu prac Sejmu.

Przewodniczący RG JBR
Prof. L. Rafalski
tel. (0-22) 811-03-83
fax. (0-22) 811-17-92
e-mail: lrafalski@ibdim.edu.pl

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 06.02.08r.

Biuro RG JBR
tel. (0-22) 814-33-61
tel./fax. (0-22) 675-14-06
e-mail: rgjbr@ibdim.edu.pl

Polecając Radę Główną Jednostek Badawczo-Rozwojowych jako ośrodek opiniotwórczy, mogący wnieść korzystny wkład w procesy legislacyjne dotyczące środowiska naukowego i badawczo-rozwojowego, pozostaję

Z wyrazami szacunku,

Przewodniczący Rady Głównej
Jednostek Badawczo-Rozwojowych

prof. Leszek Rafalski

KRASP

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkoł
Polskich

Przewodniczący:

rof. dr hab. inż. Tadeusz Luty
Politechnika Wroclawska
www.pwr.wroc.pl

Biuro KRASP:

Wybrz. Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław
tel. 071 320 29 60
fax. 071 320 32 22
krasp@pwr.wroc.pl

Sprawy międzynarodowe:

ul. Straszewskiego 27
31-113 Kraków
tel./fax 012 421 82 90
biuro@krasp.uj.edu.pl

Wrocław, 8 lutego 2008 r.

KRASP/ 85 /2008

Szanowny Pan
Lech Czapla

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Wielce Szanowny Panie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 stycznia br. nr PS-7/08 dotyczące poselskiego projektu ustawy o państwowych instytutach naukowych, w załączeniu przekazuję Opinię Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich dotyczącą w/w projektu.

Z wyrazami szacunku,

prof. Tadeusz Luty
Przewodniczący KRASP

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Tadeusz Luty

Politechnika Wrocławska

www.pwr.wroc.pl

Biuro KRASP:

Wybrz. Wyspiańskiego 27

50-370 Wrocław

tel. 071 320 29 60

fax. 071 320 32 22

krasp@pwr.wroc.pl

Sprawy międzynarodowe:

ul. Straszewskiego 27

31-113 Kraków

tel./fax 012 421 82 90

biuro@krasp.uj.edu.pl

OPINIA**Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich***dotyczące poselskiego projektu ustawy
o państwowych instytutach naukowych*

Po zapoznaniu się z projektem Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich zgłasza następujące uwagi:

Według przedstawionego w projekcie ustawy uzasadnienia (art. 2.1) państwowe instytuty naukowe tworzy się dla realizacji badań naukowych i prac rozwojowych oraz zadań służących rozwojowi wiedzy, techniki i innowacyjności w dziedzinach o strategicznym znaczeniu dla gospodarki, środowiska, ochrony zdrowia lub innych obszarów życia społecznego.

Brak identyfikacji priorytetowych dziedzin stanowi przyczynę trudności w jednoznacznej ocenie proponowanej skali skutków tworzenia państwowych instytutów naukowych. Projekt ustawy wprowadza w obszar podmiotów statutowo zajmujących się badaniami i rozwojem, obok już istniejących jednostek uczelnianych, instytutów PAN, JBR-ów, JBR-ów o statusie Państwowych Instytutów Badawczych oraz Centrów Badawczo-Rozwojowych nowe placówki badawcze - państwowe instytuty naukowe. Nadto brak docelowej wizji procesu przekształceń jednostek państwowych działających w sferze badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych uniemożliwia dokonanie oceny zasadności proponowanych rozwiązań.

Ustawa, co prawda, dopuszcza przekształcenie istniejących jednostek naukowych PAN oraz jednostek badawczo-rozwojowych w Państwowe Instytuty Naukowe, jednak brak zasad wg. których ten proces miałby postępować ogranicza możliwość oceny skuteczności proponowanych zmian. Tym bardziej, że zgodnie z art. 40 ustawy o Polskiej Akademii Nauk, uchwałę o ewentualnej likwidacji lub przekształceniu Instytutu podejmuje Prezydium Akademii na wniosek Prezesa po zasięgnięciu opinii właściwego Wydziału. Oznacza to, że Polska Akademia Nauk posiada pełną autonomię w zakresie przekształcania swoich instytutów badawczych.

Istnieje niewątpliwie potrzeba racjonalnego uporządkowania rozproszonej aktualnie struktury państwowych placówek naukowych w Polsce, stwarzającej warunki do powstania silnych o odpowiednio wysokim potencjale badawczym instytutów naukowych mogących skutecznie włączyć się nurt badań na poziomie światowym. W Polsce zważywszy na możliwości budżetowe państwa, a nade wszystko posiadany potencjał naukowy, jest miejsce dla istnienia kilku lub kilkunastu tego typu samodzielnych instytutów.

KRASP

www.krasp.org.pl

Konferencja

Rektorów

Akademickich

Szkół

Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Tadeusz Luty

Politechnika Wrocławska

www.pwr.wroc.pl

Biuro KRASP:

Wybrz. Wyspiańskiego 27

50-370 Wrocław

tel. 071 320 29 60

fax. 071 320 32 22

krasp@pwr.wroc.pl

Sprawy międzynarodowe:

ul. Straszewskiego 27

31-113 Kraków

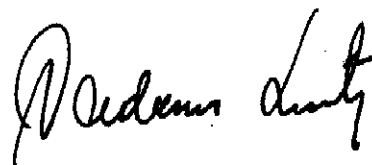
tel./fax 012 421 82 90

biuro@krasp.uj.edu.pl

Pozostała część dziś istniejących placówek naukowych skupionych głównie w PAN winna współtworzyć związki z uczelniami akademickimi (ok. 70 % krajowego potencjału badawczego) realizując w ten sposób cel, jakim jest z jednej strony zmniejszenie rozproszenia potencjału naukowego, a z drugiej – tworzenie w Polsce silnych uniwersytetów badawczych. Aby zrealizować tak zdefiniowane cele koniecznym jest zniesienie istniejących barier prawnych oraz stworzenie podstaw prawno-organizacyjno-finansowych do tworzenia silnych związków w sferze nauki wszędzie tam, gdzie wymaga tego realizacja polityki naukowej państwa.

Ponadto należy zwrócić uwagę na niektóre szczegółowe rozwiązania ustawowe, które uniemożliwiają pozytywne zaopiniowanie projektu, takie jak na przykład:

- brak regulacji określających zdarzenia o charakterze cywilnoprawnym (w tym uprawnienia i obowiązki) ww. jednostek naukowych,
- brak zapisów określających proces przyznawania środków finansowych na działalność PIN-ów,
- brak regulacji dotyczących warunków pracy i możliwości rozwoju naukowego pracowników PIN-ów.

prof. Tadeusz Luty
Przewodniczący KRASP